

V E N D I M
Nr.2, datë 19.4.2001

“NË EMËR TË REPUBLIKËS”

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë të përbërë nga :

Thimjo Kondi	Kryesues i Gjykatës së Lartë
Bashkim Caka	Anëtar i “““
Nikoleta Kita	Anëtar i “““
Valentina Kondili	Anëtare e “““
Ylvi Myrtja	Anëtare e “““
Natasha Sheshi	Anëtare e “““
Kristaq Ngjela	Anëtar i “““
Artan Hoxha	Anëtar i “““
Zamir Poda	Anëtar i “““
Tefta Zaka	Anëtare e “““
Vladimir Metani	Anëtar i “““
Metush Saraçi	Anëtar i “““

në seancën gjyqësore të datës 19.4.2001, morën në shqyrtim çështjen penale me nr.390 Akti që i përket:

Të pandehurve: Altin Luzi

Akuza: Vjedhje me pasojë vdekjen e kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 141 dhe 25 të Kodit Penal. Plagosje e lehtë me dashje e kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 89 dhe 25 të Kodit Penal. Vjedhje me dhunë, parashikuar nga neni 139 i Kodit Penal. Mbajtje pa leje e armëve luftarake, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal.

Agron Hajdari

Akuza: Vjedhje me pasojë vdekjen e kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 141 dhe 25 të Kodit Penal. Plagosje e lehtë me dashje e kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 89 dhe 25 të Kodit Penal. Vjedhje me dhunë, parashikuar nga neni 139 i Kodit Penal. Mbajtje pa leje e armëve luftarake, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal.

Gazmir Xhaferri

Akuza: Mbajtje pa leje e armëve luftarake, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor të Tiranës, me vendimin nr.172, datë 23.3.1999 ka vendosur:

1. Deklarimin fajtor të të pandehurit Agron Hajdari për veprat penale të vrasjes me dashje, në lidhje me një krim tjetër, në bazë të nenit 77 të Kodit Penal; të vjedhjes me dhunë të mbetur në tentativë të kryer në bashkëpunim ndaj shtetasit Xhemal Caka, në bazë të nenit 139, 22 dhe 25 të Kodit Penal; të vjedhjes me dhunë të policit Zog Lika, në bazë të nenit 139 të Kodit Penal, të plagosjes së lehtë me dashje, në bazë të nenit 89 të Kodit Penal dhe në aplikim të nenit 51 dhe 55 të Kodit Penal e ka dënuar përfundimisht me 12 vjet e 6 muaj burgim.

2. Deklarimin fajtor të të pandehurit Altin Luzi për veprat penale të vjedhjes me dhunë ndaj shtetases Nadire Shatlari dhe të policit Shkëlqim Sula, në bazë të nenit 139 të Kodit Penal; të vjedhjes me dhunë të mbetur në tentativë të kryer në bashkëpunim ndaj shtetasit Xhemal Caka, në bazë të nenit 139, 22 dhe 25 të Kodit Penal; të mbajtjes pa leje të armëve luftarake, në bazë të nenit 278/2 të Kodit Penal dhe në aplikim të nenit 55 të Kodit Penal dhe 406/1 të Kodit të Procedurës Penale e ka dënuar përfundimisht me 8 vjet burgim.

3. Deklarimin fajtor të të pandehurit Gazmir Xhaferri për veprën penale të mbajtjes pa leje të armëve luftarake, në bazë të nenit 278/2 të Kodit Penal dhe në aplikim të nenit 51 të këtij Kodi e ka dënuar me kohën e qëndrimit në “arrest shtëpie”.

Gjykata e Apelit të Tiranës, mbi ankimin e të pandehurit Agron Hajdari, me vendimin nr.246, datë 20.9.1999, ka vendosur:

Lënien në fuqi të vendimit nr.172, datë 23.3.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës.

Kundër vendimit të gjykatës së apelit kanë bërë rekurs i gjykuari Agron Hajdari dhe prokurori duke parashtruar këto shkaqe:

Prokurori:

Ndryshimi i cilësimit juridik të veprës penale nga gjykata nga neni 141 në nenin 77 të Kodit Penal për të pandehurit Agron Hajdari dhe Altin Luzi është bërë në aplikim të gabuar të ligjit dhe nuk është mbështetur në asnjë provë tjetër, përveç atyre që ka marrë prokuroria në fazën e hetimeve paraprake. Ky ndryshim është bërë gjithashtu në kundërshtim me nenin 372 të Kodit të Procedurës Penale pa dijeninë dhe pëlqimin e të pandehurve dhe të avokatëve.

Prokurori i shkallës së parë, në kundërshtim me ligjin, ka tërhequr akuzën për vjedhje me pasoje vdekje të viktimës Xhemal Caka për të pandehurin Altin Luzi dhe, për këtë, ka dënuar të pandehurin Agron Hajdari, duke ia ndryshuar cilësimin juridik të veprës, në vrasje me dashje në lidhje me një krim tjetër.

I gjykuari Agron Hajdari:

Jam i pafajshëm për vrasjen e viktimës Xhemal Caka. Të gjitha provat flasin se këtë vepër e ka kryer i pandehuri Altin Luzi. Edhe i pandehuri Gazmir Xhaferri ka pohuar se vrasjen e ka kryer i pandehuri Altin Luzi. Automatiku me të cilin është realizuar vrasja është gjetur në shtëpinë e të pandehurit Altin Luzi.

Gjykimi i të pandehurit Agron Hajdari është bërë në mungesë, pa u njoftuar më parë ai, sikurse parashikon neni 139 dhe 142 i Kodit të Procedurës Penale, dhe pa u bërë shpallja e mungesës. Për këtë shkak, është kërkuar që të përsëritet shqyrtimi gjyqësor në apel, sipas kërkesave të nenit 427 të Kodit të Procedurës Penale, gjë që padrejtësisht nuk u pranua nga gjykata. Vetë gjykata e apelit ka pranuar se vrasja e viktimës Xhemal Caka është kryer në bashkëpunim, por në qoftë se çështja ka ardhur me ankimin tim është mjaftuar me vërejtje, duke më lënë kështu në ngarkim padrejtësisht dhe në mënyrë haptazi të palogjikshme vrasjen e viktimës Xhemal Caka.

Në gjykimin në shkallë të parë me rastin e ndryshimit të akuzës nuk na është krijuar nga gjykata mundësia dhe e drejta për t'u mbrojtur, pasi në kundërshtim me nenet 372 dhe 376 të Kodit të Procedurës Penale, nuk na u dha kohë për të paraqitur pretendimet tona.

KOLEGJET E BASHKUARA TË GJYKATËS SË LARTË,

pasi dëgjuan relacionin përkatës, prokurorin e seancës Mihallaq Bleta, i cili kërkoi prishjen e vendimeve dhe kthimin e akteve për rishqyrtim në gjykatën e shkallës së parë, mbrojtësin e të gjykuarit Altin Luzi, avokatin Bashkim Haxhi, i cili kërkoi të lihet në fuqi vendimi i gjykatës së apelit, mbrojtësin e të gjykuarit Agron Hajdari, avokatin Shefqet Muçi, i cili kërkoi të prishen të dy vendimet dhe çështja të kthehet për rishqyrtim në gjykatën e shkallës së parë dhe pasi shqyrtuan çështjen në tërësi,

V Ë R E J N Ë:

Të dy vendimet gjyqësore janë marrë në zbatim të gabuar të dispozitave procedurale e, për këtë shkak, ato duhet të prishen.

Me vendimin nr.172, datë 23.3.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës, është deklaruar fajtor i pandehuri Agron Hajdari për veprat penale si më sipër dhe, në aplikim të nenit 51 dhe 55 të Kodit Penal, është dënuar përfundimisht me 12 vjet e 6 muaj burgim; deklaruar fajtor i pandehuri Altin Luzi për veprat penale të vjedhjes me dhunë, parashikuar nga neni 139 i Kodit Penal, të vjedhjes me dhunë të mbetur në tentativë të kryer në bashkëpunim, parashikuar nga nenet 139, 22 dhe 25 të Kodit Penal dhe për veprën penale të mbajtjes pa leje të armëve luftarake, parashikuar nga neni 278/2 të Kodit Penal dhe, në aplikim të nenit 55 të Kodit Penal dhe 406/1 të Kodit të Procedurës Penale, është dënuar përfundimisht me 8 vjet burgim; deklaruar fajtor i pandehuri Gazmir Xhaferri për veprën penale të mbajtjes pa leje të armëve luftarake, parashikuar nga neni 278/2 të Kodit Penal dhe është dënuar me kohën e paraburgimit.

Kundër këtij vendimi, ka bërë ankim në Gjykatën e Apelit të Tiranës i pandehuri Agron Hajdari. Në përfundim të gjykimit, gjykata e apelit ka lënë në fuqi vendimin e gjykatës së shkallës së parë, duke i tërhequr vëmendjen asaj gjykate për aplikim të gabuar të ligjit penal. Sipas saj kanë qenë kushtet që të pandehurit Agron Hajdari dhe Altin Luzi të përgjigjeshin për veprën penale të vjedhjes

me pasojë vdekje, parashikuar nga neni 141 i Kodit Penal, ndërkohë që ata janë deklaruar fajtorë për veprën penale të vjedhjes me dhunë. Gjykata, duke marrë për bazë faktin që ankimi kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë është bërë nga njëri prej të pandehurve dhe se pozita e tyre nuk mund të rëndohet, me të drejtë, ka konstatuar shkeljen dhe është mjaftuar me tërheqjen e vëmendjes asaj gjykate për aplikim të gabuar të ligjit.

Në Gjykatën e Lartë, përveç ankimit të të pandehurit Agron Hajdari, lidhur me pretendimet që ai ngre për drejtësinë dhe bazueshmërinë e vendimeve të mësipërme të gjykatave, ka bërë rekurs edhe prokurori, i cili, duke marrë shkas edhe nga vendimi i Gjykatës së Apelit të Tiranës, ka kërkuar prishjen e vendimeve të gjykatave për të tre të pandehurit dhe kthimin e çështjes në shkallë të parë, për shkak të cilësimit juridik të gabuar të veprës. Organi i prokurorisë e konsideron ndryshimin e cilësimit juridik të veprës nga vjedhje me pasojë vdekjen, parashikuar nga neni 141 i Kodit Penal, në vjedhje me dhunë mbetur në tentativë, parashikuar nga neni 139 dhe 22 i Kodit Penal, si të pambështetur në ligj dhe në prova. Me fjalë të tjera, sipas rekursit të prokurorit, në themel kërkohet që pozita e të pandehurve në rigjykim të rëndohet.

Kolegji Penal ia ka kaluar çështjen për shqyrtim Kolegjeve të Bashkuara, me qëllim unifikimin e praktikës gjyqësore lidhur me kufijtë e shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë kur ankimi për një çështje në gjykatën e apelit është bërë vetëm nga i pandehuri, ndërsa në Gjykatën e Lartë rekurs është paraqitur si nga i gjykuari, ashtu edhe nga prokurori ose vetëm nga ky i fundit.

Kolegjet e Bashkuara, për të arritur në përfundimet e tij, mori në konsideratë ndër të tjera edhe nenin 2 të Protokollit 7 të Konventës Evropiane “Për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut” dhe nenin 43 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nga ku rezulton se personi i deklaruar fajtor për një vepër penale ka të drejtë të paraqesë ankim në një gjykatë më të lartë në kushtet që parashikon ligji.

Kushtet që parashikon ligji, sipas të drejtës sonë, janë të përcaktuara në Titullin VIII të Kodit të Procedurës Penale, i cili rregullon ankimet ndaj vendimeve gjyqësore, mënyrën, procedurën, si dhe kufijtë e shqyrtimit të tyre. Ndër të tjera, ligjvënësi ka përcaktuar një garanci procedurale të rëndësishme për të pandehurin kur i garanton atij të drejtën e një apeli, pa patur rrezikun e rëndimit të pozitës me ushtrimin e kësaj të drejte. Kështu, në nenin 425 pika 2 të këtij Kodi është parashikuar se “kur apelues është vetëm i pandehuri, gjykata nuk mund të caktojë një dënim më të rëndë, të zbatojë një masë sigurimi më të rëndë, t’i japë pafajësisë një shkak më pak të favorshëm nga ai i vendimit të apeluar”. Ndërsa në pikën 3, përcakton se, kur apelues është edhe prokurori ose vetëm ky i fundit, gjykata e apelit “mund t’i japë faktit një cilësim juridik më të rëndë, të ndryshojë llojin ose ta rrisë masën e dënimit”.

Në kuptim të kësaj dispozite, gjykata e apelit, kur shqyrton çështjen vetëm mbi ankimin e të pandehurit, në asnjë rast nuk mund të rëndojë pozitën e tij lidhur me masën e dënimit, ashtu edhe për cilësimin juridik të veprës, nga një vepër penale më të lehtë në një më të rëndë.

Kodi i Procedurës Penale, në të njëjtin titull, parashikon gjithashtu të drejtën e palëve të ushtrojnë rekurs në Gjykatën e Lartë kundër vendimit gjyqësor të formës së prerë. Në kuptim të nenit 432 të Kodi i Procedurës Penale, rekursi lejohet vetëm për shkaqe të kufizara që lidhen me mosrespektimin ose zbatimin e gabuar të ligjit material ose normave procedurale, të cilat e bëjnë vendimin e dhënë të kundërligjshëm. Nga kjo, rezulton se shkelja e ligjit nga gjykatat më të ulëta në dhënien e vendimeve i jep juridiksion Gjykatës së Lartë të shqyrtojë edhe të cenojë vendimet e tyre.

Kolegjet e Bashkuara pranojnë se, në dallim nga neni 425 i Kodi i Procedurës Penale, neni 434 të këtij Kodi detyron Gjykatën e Lartë të shqyrtojë çështjen brenda shkaqeve të ngritura në rekurs, si dhe mund të vendosë edhe për çështje të tjera ligjore për të cilat gjykatat duhet t’i kishin parë kryesisht. Nga kjo rezulton se Gjykata e Lartë ka detyrimin ligjor që, kur konstaton se gjykatat e shkallëve më të ulëta kanë gabuar në zbatimin e ligjit në dhënien e vendimeve të tyre, t’i prishë ato dhe të disponojë në një nga mënyrat që përcakton neni 441 i Kodi i Procedurës Penale.

Duke analizuar sa më sipër, arrihet në përfundimin se kufijtë e shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë lidhen vetëm me shkaqet ligjore të ngritura apo të konstatuara, që e bëjnë vendimin e ankimit të kundërligjshëm, në dallim me gjykimin në apel, ku kufijtë e shqyrtimit të çështjes në atë gjykatë lidhen edhe me subjektin që ka ushtruar të drejtën e ankimit.

Duke pranuar faktin se Gjykata e Lartë e shikon çështjen nga pikëpamja e shkeljeve të ligjit, ligjvënësi nuk i ka vënë kufizime asaj, ashtu sikurse ka vepruar për gjykatën e apelit në lidhje edhe me palën që ushtron ankimin. Kolegjet e Bashkuara çmojnë se Gjykata e Lartë nuk kufizohet në

shqyrtimin e çështjes, lidhur me konstatimin e paligjshmërisë së vendimit gjyqësor të formës së prerë. Ashtu sikurse palët kanë të drejtë të bëjnë ankim në gjykatën e apelit, po ashtu ligji parashikon edhe të drejtën e tyre për të bërë rekurs në Gjykatën e Lartë.

Fakti që prokurori nuk ka ushtruar ankim në gjykatën e apelit ndaj vendimit të dhënë nga gjykata e shkallës së parë, nuk i mophon atij të drejtën të bëjë rekurs në Gjykatën e Lartë. Në rast të kundërt, ligji duhej të shprehë në mënyrë eksplicite lidhur me humbjen e kësaj të drejte. Në Kodin e Procedurës Penale nuk gjendet asnjë dispozitë që të shprehet për humbjen e të drejtës për t'iu drejtuar një gjykate më të lartë, kur nuk është ushtruar e drejta e ankimit në një gjykatë më të ulët. Me fjalë të tjera, mosushtimi i së drejtës së apelit nuk do të thotë mohim i të drejtës për të ushtruar rekurs në Gjykatën e Lartë për ato shkaqe që parashikon neni 432 i Kodit të Procedurës Penale.

Ligji, gjithashtu, nuk ka vënë kufizime lidhur me ushtrimin e kësaj të drejte nga palët në raporte të diferencuara me njëra-tjetrën, por këtë të drejtë ua njeh atyre në mënyrë të barabartë. Nga ana tjetër, sipas nenit 148 pika 2 e Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, organi i prokurorisë është një organ i centralizuar. Kodi i Procedurës Penale parashikon në nenin 24 pika 4 të tij që “urdhrat dhe udhëzimet e prokurorit më të lartë janë të detyrueshme për prokurorin më të ulët”, ndërsa në nenin 25 pika 2 përcakton se “në seancë gjyqësore prokurori ushtron funksionet e tij me pavarësi të plotë”. Po ashtu, e drejta e prokurorit më të lartë për të ushtruar ankim ndaj një vendimi gjyqësor nuk është e lidhur me qëndrimin që është mbajtur nga prokurori më i ulët, sikurse parashikon neni 408 i Kodit të Procedurës Penale.

Kolegjet e Bashkuara, nga sa referohet më sipër, arrijnë në përfundimin se e drejta e ushtrimit të ankimit ndaj vendimeve gjyqësore nga prokurori më i lartë nuk kufizohet nga qëndrimi që ka mbajtur prokurori më i ulët. Nisur nga ky përfundim, lidhur me çështjen konkrete, megjithëse prokurori më i ulët nuk ka bërë ankim ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë, nuk i mophon të drejtën prokurorit të apelit që të ushtrojë rekurs në Gjykatën e Lartë.

Konstatimi i paligjshmërisë së vendimeve gjyqësore nga Gjykata e Lartë, edhe kur është në disfavor të të gjykuarit, nuk lidhet me rëndimin e pozitës së tij, kur shkak për prishjen e vendimit është aplikimi i gabuar i ligjit që passjell pavlefshmëri të vendimit të ankimuar.

Në favor të këtij përfundimi është edhe fakti që asnjë dispozitë e Konventës Evropiane “Për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut” apo e Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë nuk parashikon një garanci të tillë. E vetmja garanci e parashikuar për të pandehurin, lidhur me mosrëndimin e pozitës së tij, është ajo e nenit 425 të Kodit të Procedurës Penale, kur çështja në gjykatën e apelit shqyrtohet mbi ankimin e të pandehurit.

Sa më sipër, arrijmë në përfundimin se Kodi ynë i Procedurës Penale bazohet në parimin e barazisë së palëve, ku në nenin 407 të tij, parashikonin mjetet e ankimit kundër vendimeve gjyqësore të cilat janë apeli, rekursi në Gjykatën e Lartë dhe kërkesa për rishikim. Secili pjesëmarrës në procesin penal, si i pandehuri, prokurori dhe i dëmtuari akuzues për veprat penale që ndiqen mbi ankimin e këtij të fundit, mund të ushtrojnë, në mënyrë të pavarur dhe të pakushtëzuar nga njëri-tjetri, cilindo mjet ankimi të parashikuar në dispozitën e sipërpërmendur, në përputhje me kriteret e përcaktuara për ushtrimin e tyre.

Konkuzionet e mësipërme për unifikimin e praktikës gjyqësore përforcohen më tej, duke analizuar shkakun ligjor të prishjes së vendimeve gjyqësore për çështjen në shqyrtim. Nga aktet e ndodhura në dosje, rezulton se vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës është marrë në kundërshtim të hapur me kërkesat e Kodit të Procedurës Penale, lidhur me gjykimin në mungesë. Kështu, nuk rezulton që të jetë bërë njoftimi për të gjykuarin Agron Hajdari i Kodit të Procedurës Penale, ashtu sikurse përcakton neni 141. Gjithashtu, nuk rezulton që të jetë bërë deklarimi i mungesës së tij konform kërkesave të nenit 141 pika 1 dhe 2 të Kodit të Procedurës Penale. Këto shkelje, në kuptim të nenit 128 të Kodit të Procedurës Penale, passjellin pavlefshmëri absolute të të gjitha akteve procedurale të marra në gjykimin në shkallë të parë. Për pasojë edhe vendimi i kësaj gjykate është i kundërligjshëm, për shkak të pavlefshmërisë absolute të akteve, dhe gjykimi në shkallë të parë konsiderohet i pakryer.

Në këto kushte, Gjykata e Apelit ka pasur detyrimin të konstatonte pavlefshmërinë e gjykimit nga gjykata e rrethit gjyqësor dhe të kthente çështjen për rigjykim në atë gjykatë. Në këtë rast, ajo nuk ka qenë kompetente për të gjykuar çështjen në themel për shkak se, në pikpamje të ligjit, nuk ka pasur fare gjykim në shkallë të parë. Në fjalë të tjera, Gjykata e Apelit nuk legjitimohej ta gjykonte vetë çështjen nga e para, qoftë edhe duke përsëritur tërësisht apo pjesërisht hetimin gjyqësor në kushtet e

nenit 427 të Kodit të Procedurës Penale.

Në të tilla rrethana, kur të gjykuarit i është mohuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, Kolegjet e Bashkuara arrijnë në përfundimin se vendimi nr.246, datë 29.9.1999 i Gjykatës së Apelit të Tiranës dhe vendimi nr.172, datë 23.3.1999 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës duhet të prishen dhe aktet duhet të kthehen për rishqyrtim në gjykatën e shkallës së parë.

PËR KËTO ARSYE:

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, mbështetur në nenin 141 paragrafi i dytë i Kushtetutës, neni 14 pika “c” të ligjit nr.8588, datë 15.3.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë”, në nenin 441 pika 1 germa “ç” dhe nenin 443 pika 1 të Kodit të Procedurës Penale,

V E N D O S Ë N:

1. Prishjen e vendimit nr.246, datë 29.9.1999 të Gjykatës së Apelit të Tiranës dhe vendimit nr.172, datë 23.3.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës dhe kthimin e akteve për rishqyrtim pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës me tjetër trup gjykues.

2. Njëhsimin e praktikës gjyqësore, sipas arsyetimit të mësipërm.

3. Ky vendimin për njëhsimin e praktikës gjyqësore të dërgohet për botim në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Duke mos qenë dakord me mënyrën e zgjidhjes së çështjes nga shumica, si dhe me arsyetimin e vendimit të marrë prej saj, paraqes mendimin e pakicës si më poshtë:

Një nga të drejtat themelore të të pandehurit në procesin penal, e parashikuar në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe në Konventën Europiane të të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut, është e drejta e mbrojtjes, e cila realizohet, ndër të tjera, edhe nëpërmjet të drejtës për t'u ankuar kundër vendimit të dhënë nga një gjykatë më e ulët në një gjykatë më të lartë, si edhe garantohet prej rregullit të mosrëndimit të pozitës së të pandehurit nga gjykata më e lartë, në qoftë se çështja i ka ardhur kësaj të fundit vetëm nëpërmjet ushtrimit të ankimit nga i pandehuri.

Kushtetuta dhe Konventa Europiane parashikojnë dhe garantojnë standarDin minimum të ushtrimit të një ankimi në një gjykatë më të lartë, por ato nuk kufizojnë mundësinë që ligjvënësi të parashikojë e të garantojë me ligj të drejtën për të ushtruar edhe më shumë se një ankim, duke mundësuar që çështja të kalojë për shqyrtim në të gjitha shkallët e gjykimit. Është gjithashtu e drejtë e ligjvënësit të përcaktojë me ligj kufijtë e shqyrtimit të çështjes nga gjykatat më të larta. Pavarësisht nga terminologjia e përdorur në ligj, si apeli në gjykatën e Apelit, edhe rekursi në Gjykatën e Lartë, janë mjete ankimi që i njihen të pandehurit për t'i ushtruar sipas disponibilitetit të tij dhe që i garantojnë atij pamundësinë e rëndimit të pozitës nga një gjykatë më e lartë, në qoftë se kundër vendimit nuk i ka ushtruar këto mjete ankimi edhe përfaqësuesi i akuzës (prokurori) në interes të mbrojtjes së rendit publik.

Nuk kemi ndonjë mendim të ndryshëm përsa i përket arsyetimit të shumicës, duke iu referuar nenit 425 pika 2 dhe 3 të Kodit të Pcedurës Penale, përsa i përket gjykimin të çështjes në gjykatën e Apelit, por mendojmë se shumica nuk i qëndron me konsekuencë arsyetimit të saj përsa i përket shqyrtimit të ankimit të dytë të të pandehurit (rekursit të tij) në Gjykatën e Lartë.

I vetmi ndryshim midis gjykimin në apel dhe gjykimin në Gjykatën e Lartë, është fakti se kufijtë e shqyrtimit të çështjes në këtë të fundit janë më të ngushtë: gjykata e apelit është edhe gjykatë fakti edhe gjykatë ligji, ndërsa Gjykata e Lartë është kryesisht gjykatë që shqyrton bazueshmërinë në ligj të vendimit të kundërshtuar dhe është shumë e kufizuar përsa i takon shqyrtimit të bazueshmërisë në fakt të këtij vendimi, (vetëm, për mungesë të arsyetimit ose për shkak të karakterit haptazi jologjik të tij) sipas kriterëve të vendosura në nenin 432 të Kodit të Procedurës Penale.

Përsa i përket parimit të mosrëndimit të pozitës së të pandehurit, ai zbatohet me konsekuencë e një lloj kur janë kushtet në të dy shkallët e gjykimin si në apel, edhe në Gjykatën e Lartë. Në qoftë se prokurori, si organ përfaqësues i akuzës në emër të shtetit, e ka humbur mundësinë për ta rënduar

pozitën e të pandehurit në apel, për shkak se çështja atje ka shkuar vetëm mbi bazën e ankimit (apelit) të të pandehurit, ai e ka humbur këtë mundësi përgjithmonë dhe nuk mund ta rifitojë atë më vonë nëpërmjet ushtrimit të rekursit kundër vendimit të gjykatës së apelit. Në këndvështrimin e zbatimit të parimit të mbrojtjes së të drejtave të të pandehurit në procesin penal, pjesë e të cilit është edhe e drejta e ankimit në gjykatën e apelit dhe garancia e mosrëndimit të padrejtë të pozitës së të pandehurit në këtë gjykatë (kur mungon apelimi nga prokurori), për të njëjtin vendim të gjykatës së apelit nuk mund të aplikohen dy standarde vlerësimi: vendimi të konsiderohet i drejtë dhe i bazuar në ligj, sepse është dhënë konform një parimi të rëndësishëm kushtetues e ligjor, të vendosur në favor të të pandehurit dhe, njëkohësisht, të mos konsiderohet i tillë, në rast se prokurori e çon çështjen në fjalë në Gjykatën e Lartë.

Si i pandehuri, edhe prokurori, nuk mund të pengohen apo të kufizohen në të drejtën e tyre për ta çuar çështjen nga apeli në Gjykatën e Lartë dhe kjo e fundit ka të drejtë që në vendimin e saj të paraqesë e të arsyetojë të gjitha shkeljet e ligjit, për shkak të të cilave, fakteve mund t'u jetë bërë një cilësim juridik më i lehtë dhe ndaj të pandehurit, padrejtësisht, mund të jetë aplikuar një lloj apo masë dënimi më e lehtë por, si Gjykata e Lartë në gjykimin që zhvillon për shqyrtimin e rekursit të prokurorit kundër vendimit të apelit, ashtu dhe gjykatat e tjera në eventualitet të rigjyimit të çështjes në zbatim të urdhërimeve të Gjykatës së Lartë, në analizë të fundit, nuk mund të japin ndaj të pandehurit një lloj apo masë dënimi më të lartë se ai (ajo) që ka dhënë fillimisht gjykata e shkallës së parë.

Të gjitha korrigjimet e shkeljeve ligjore të mëparëshme kanë vlerë vetëm për gjykimet e tjera, me qëllim që shkelje të tilla të mos përsëriten më në të ardhmen. Në të kundërt, do të korrigjohej shkelja në çështjen konkrete, por do të dhunohej parimi kushtetues i mbrojtjes së të pandehurit në procesin penal.

Është kjo arsyeja që, në raste të tilla, balanca anon nga mbrojtja e interesit të individit në dëm të interesit publik. Këto janë kosto që rëndojnë mbi rendin publik për shkak të mangësive apo neglizhencave në sistemin e akuzës, që e bëjnë atë jo eficient, por ato janë edhe sfida e nxitje për përmirësime e progres në një shtet të bazuar në sundimin e ligjit.

Në një vështrim më të thjeshtëzuar të problemit në fjalë, po të pranohej e kundërta, atëherë i pandehuri në çdo rast, edhe në qoftë se do ta ndjente ose do të ishte i bindur për pabazueshmërinë e vendimit të dhënë kundër tij nga gjykata e shkallës së parë, do të hezitonte të bënte ankim në apel, ose, se paku, do të priste deri në momentin e fundit të skadimit të afatit apelin e prokurorit për të vlerësuar nëse do të bënte vetë apel ose, në mungesë të apelit të prokurorit, do ta çmonte më të dobishme e më të përshtatshme që të hiqte dorë nga apeli para fillimit të gjykitimit në shkallë të dytë, sesa të rrezikonte më tej.

Gjyqtar	Gjyqtar
Tefta Zaka	Thimjo Kondi